

Ідея особистісно-орієнтованого навчання з великими труднощами входить в практику вузівського учбово-виховного процесу, оскільки його реалізація передбачає урахування методичних рішень викладача через індивідуальні особливості особистості студента – його комунікативних можливостей, потреб, мотивів, здібностей, інтелекту, спрямованості та інших психічних властивостей.

Викладач, особливості його педагогічної взаємодії можуть бути як фактором руйнування особистості студента, наприклад, маніпулюючи поведінкою, застосовуючи гальмівну стратегію взаємодії, так і сприяти розвитку саморозуміння, самоповаги, саморозвитку – при реалізації особистісно-орієнтованої стратегії.

Викладач, який реалізує індивідуальний стиль педагогічної взаємодії, що базується на суб'єкт-об'єктній парадигмі, призводить у відповідність зі своїми ціннісними орієнтаціями вибірково розкриття деяких ресурсів студента і відкидає те, що не відповідає його педагогічним поглядам. Студент не вчиться тому, чому міг би навчитися, і не розвиває в собі те, що міг би розвинути.

В результаті аналізу проблеми педагогічної взаємодії у закладі вищої освіти можна зробити висновок, що важливою умовою формування індивідуального стилю педагогічної взаємодії є особистісно-орієнтоване навчання, пріоритет суб'єкт-суб'єктних відносин, які забезпечують взаємозалежний індивідуальний розвиток усіх суб'єктів учбово-виховного процесу.

Список використаних джерел інформації:

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 15.11.2017).
2. Безвух С. В., Стопчак А.Ю. Соціальне партнерство науки і бізнесу: форми взаємодії, проблеми і рекомендації щодо їх вирішення. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2015. Т. 3. (№ 3). С. 7-14.

УДК 377 / 378 : [37.014. : 005.6

Пуховська Людмила

провідний науковий співробітник

доктор педагогічних наук, професор

Інститут професійно-технічної освіти

НАПН України

Puhovska@ukr.net

mailto:kozhenyako_nata@mail.ua

ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ СТІМКІХ ЗМІН: АКТУАЛЬНІСТЬ, ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ І ВИЗНАЧЕННЯ

Світ стає все складнішим. Стрімкий розвиток технологій та глобалізація й інтеграція змінюють кожний сектор народного господарства, включаючи освіту. Виклики, з якими зіштовхуються наші випускники, вимагають їх підготовки до проектної діяльності у всіх сферах життєдіяльності суспільства в Україні, в Європі, в усьому світі.

Дослідники вважають, що проектність – це один із вимірів рівня культури народу, а проектна діяльність забезпечує активне залучення студентів, викладачів та керівників професійних навчальних закладів до вирішення власних життєвих та професійних завдань тощо. Деякі західні вчені наразі вважають, що весь сучасний світ (а не тільки систему

освіти) можна розглядати як сукупність різноманітних проектів. З'явився навіть спеціальний термін «project-based world» – *світ, що базується на проектах*.

Дійсно, в режимі реалізації проектів здійснюється значна частина не тільки освітньої, але й трудової, а також соціально значимої діяльності населення планети. За деякими оцінками, третина всіх працездатних американців у наш час є *фрілансерами* (freelancers), тобто вільнонайманцями, або займаються якоюсь проектною діяльністю тощо. В світовій практиці фрілансер виконує роботу без укладання довгострокового договору з роботодавцем і наймається тільки для виконання тільки певного переліку робіт. Будучи позаштатним працівником, він може одночасно виконувати замовлення для різних клієнтів. В Україні фрілансерами переважно називають людей, які виконують будь-яку роботу через мережу Інтернет віддалено. Вони працюють у більшості випадків через інтернет у таких видах діяльності як журналістика, програмування, адміністрування обладнання через інтернет, веб та графічний дизайн, переклад, консультування тощо.

Ринок фріланс-послуг у даний час вже досить розвинений у Європі і Америці і стрімко розвивається в Україні, залучаючи все нових учасників як з боку виконавців, які пропонують свої послуги, так і з боку приватних осіб і організацій, готових до співпраці на віддаленій основі. Поняття ринок фріланс-послуг в українській мові вже є затребуваним – його можна описати кількома зв'язними словами - робота на ринку (біржі) замовлень і послуг, індивідуальна трудова діяльність (ІТД). Якщо розмовляти мовою цифр, то за даними української біржі для фрілансерів, найбільшим попитом користуються такі фахівці: програмування, створення сайтів, верстка – 36%; робота з текстами – копірайтинг, написання статей та ін. – 19,8%; дизайн – сайти, поліграфія, логотипи, ілюстрації та ін. – 19,5%; реклама в Інтернеті - SEO, SMM, SERM та ін. – 9,1%; маркетингові дослідження, управління проектами, бізнес-консультування – 2,3%; переклади – 2,1%; мобільні додатки – 1,5%; робота з аудіо і відео – 1,4%; робота з фото – 1,2% [1].

І це лише початок. Стрімкі процеси формування світу, що базується на проектах, створюють численні виклики для підготовки майбутніх фахівців і роботи закладів професійної освіти в цілому. Як зазначається в Брюггському Комюніке - стратегічному європейському документі у сфері професійної освіти і навчання, - сьогоднішні учні та студенти у 2020 році будуть лише на початку власної кар'єри і матимуть щонайменше 30 років професійного життя попереду, а деякі матимуть професії, які ще не існують, інші, можливо, матимуть рідкісні зникаючі професії. Нам потрібно вдосконалити продуктивність професійної освіти і навчання, щоб відповідати вимогам ринку праці, що постійно змінюються. Інтеграція потреб ринку праці у довготривале забезпечення професійною освітою і навчанням вимагає нових вмінь та навичок в контексті кардинальних змін на шляху професійної підготовки молоді [2].

Понятійний ряд проектної діяльності закладу освіти є досить різноманітним, включаючи поняття різного змістового наповнення і структури.

У світовому освітньо-науковому просторі накопичено безліч визначень проекту. В одному із найбільш поетичних визначень проект ідентифікується з натхненним стрибком від фактів сучасності до можливостей майбутнього, а в Керівництві до зводу знань щодо управління проектами, яке понад 30 років слугує визнаним міжнародним стандартом (Інститут управління проектами, США), проект визначається як «тимчасовий захід, призначений для створення унікальних продуктів, послуг, результатів» тощо. Ми будемо виходити з тієї точки зору, що *проект* – це, передусім, комплексна єдина система, незалежно від спрямованості і змісту самого проекту і змісту проектування. Проект, на відміну від інших об'єктів управління, має специфічні особливості: він має чітко визначений початок (точку часового відліку) і закінчення. При цьому об'єкт проектування постійно змінюється, починаючись з ідеї і закінчуючись матеріальним втіленням або

конкретним інтелектуальним продуктом. Проект і процес проектування включають в себе різних учасників: власне проектну команду (групу розробників), підрядчиків, субпідрядчиків, інвесторів тощо.

Аналіз визначень поняття «проект» вітчизняними і зарубіжними авторами (М.Артюшина, Т.Башинська, О.Бородієнко, Т.Вілфрід, Л.Довгань, Ф.Казін, В.Приймак, Г.Романова, З.Рябова та інші) уможливив виокремлення головних його вимог: наявність цілі та організація її досягнення; пов'язаність зі змінами; обмеженість в часі; неповторність; визначеність і обмеженість необхідних ресурсів; комплексність; специфічна організаційна структура тощо. *З урахуванням цих вимог проект визначається як сукупність цілеспрямованих, пов'язаних зі змінами і послідовно орієнтованих у часі, одноразових, комплексних дій (заходів або робіт), орієнтованих на досягнення кінцевого результату в умовах обмеженості ресурсів і заданості термінів їх початку і завершення.* Світова педагогічна скарбниця постійно збагачується національним досвідом проектної діяльності в освіті з різними модифікаціями і особливостями. В зарубіжних джерелах виокремлюються такі специфікації проектного методу навчання: навчання, яке фокусується на актуальних соціальних викликах (challenge-based learning); проблемно-орієнтоване навчання (problem-based learning); навчання з прив'язкою до конкретного місця (place-based learning); навчання, що базується на практиці (activity-based learning); навчання на основі дизайнерської роботи (design-based learning) проектно-орієнтований підхід в навчанні (project-based learning), інші. Дослідники вважають, що кожен із цих різновидностей проектного методу має свої переваги і недоліки. Одним із провідних спільних ознак проектного навчання є його контекстуальний характер, який, по великому рахунку, виявляється в національних підходах до цього соціально-педагогічного феномену та в досвіді кожної країни.

Список використаних джерел інформації:

1. Как выглядит украинский рынок фриланса: тенденции и цифры. – 2015. URL: <https://thepoint.rabota.ua/kak-vyglyadit-ukrainskiy-ryinok-frilansa-tendentsii-i-tsifry/>.
2. Communiqué of the European Ministers for Vocational Education and Training, the European Social Partners and the European Commission, meeting in Bruges on 7 December 2010 to review the strategic approach and priorities. URL: http://ec.europa.eu/education/policy/vocationalpolicy/doc/brugescom_fr.pdf

УДК 37.018.43:004

Різниченко Світлана

викладач економічних дисциплін
Ржищівський будівельний технікум
Україна, м.Ржищів
riznichenko@i.ua

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: МОДЕЛІ, ТЕХНОЛОГІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

Одним з видів інновацій в організації професійної освіти є введення дистанційного навчання. Дистанційне навчання - сукупність технологій, що забезпечують доставку студентам основного обсягу навчального матеріалу, інтерактивна взаємодія студентів і викладачів у процесі навчання, надання студентам можливості самостійної роботи з навчальними матеріалами, а також у процесі навчання.